

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetro-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach, Rynek 12

Nr. 143

Katowice, niedziela 23-go czerwca 1929.

Rok 28

Zwłoki gen. Bema wydobyte.

Aleppo. (Pat.) Dnia 20 b. m. odbyło się w sposób uroczysty wydobywanie zwłok gen. Bema. Obecni byli reprezentanci władz francuskich, konsul polski, urzędowy lekarz francuski, kolonja polska, dywizjon spahisów marokańskich i tłum arabów.

Na głębokości 2 metrów, w skalnym wyłobieniu znaleziono doskonale zachowany szkielet gen. Bema z charakterystyczną czaszką i śladami uszkodzenia prawej nogi po otrzymanej ranie. Podczas uroczystości orkiestra wykonała hymny polski i francuski, a wojsko oddało honory. Następnie przedstawiciel rodziny major

Bem de Cosban złożył pod głowę generała woreczek z ziemią. Trumnę, owiniętą sztandarem polskim, nieśli z cmentarza: delegacja polska, reprezentant Wysokiego Komisarza, konsul polski, przedstawiciele kolonii polskiej w Aleppo, a następnie spahisi. Sazblę gen. Bema niósł rotmistrz Naimski przed trumną.

Olbrzymi pochód skierował się do szpitala wojskowego, gdzie złożono trumnę z honorami wojskowymi. Uroczystość ta wywarła w mieście wielkie wrażenie.

Mussolini zadowolony z lotników.

Rzym. (Pat.) Wczoraj rano Mussolini udał się do Ostii, skąd następnie na wodnopławcu, prowadzonym przez podsekretarza stanu Balbo, przybył do Orbetello, gdzie zebrała się eskadra lotnicza, która brała udział w locie okrężnym. Podsekretarz stanu Balbo przedstawił premierowi załogę eskadry, wobec której Mussolini wyraził swą sympatię zarówno w imieniu własnem, jak w imieniu rządu i całego narodu włoskiego, który dumny jest ze swych lotników i kocha bardzo swe młode, lecz już okryte sławą

lotnictwo wojskowe. Lot okrężny, dokonany w roku ubiegłym po zachodniej części morza Śródziemnego, i obecny raid po wschodniej części tego morza wykazały stały postęp lotnictwa włoskiego. Należy — mówił premier — posuwać się naprzód we wszystkich dziedzinach, lecz przede wszystkim w dziedzinie lotnictwa.

Po dokonaniu przeglądu uczestników lotu okrężnego Mussolini przypatrywał się ewolucjom hydroplanów, poczem drogą powietrzną powrócił do Rzymu.

Wymagania rządu niemieckiego.

Berlin. (Pat.) Gabinet Rzeszy odbył kilkugodzinne posiedzenie pod przewodnictwem min. Stresemanna, jako najstarszego rangą ministra, zastępującego niedysponowanego kanclerza. Na posiedzeniu tem Stresemann przedłożył gabinetowi obszernie sprawozdanie o obradach Rady Ligi Narodów w Madrycie i o rozmowach politycznych, przeprowadzonych w Madrycie i w Paryżu.

Po referacie ministra Stresemanna przeprowadzona została w łonie gabinetu obszerna dyskusja, która zakończyła się powzięciem uchwały, oświadczającej, że rząd Rzeszy gotów jest przyjąć plan rozwiązania problemu reparacyjnego, podpisanego przez rzeszoznawców dnia 6 czerwca r. b. w Paryżu, pod podstawę do obrad konferencji rządów.

Przytem rząd Rzeszy oświadcza, że w koniecznym związku z tą kwe-

stją pozostaje sprawa do doprowadzenia do ogólnej likwidacji niezadowolonych dotychczas zagadnień, pozostałych po wojnie światowej.

Berlin. (Pat.) „Vossische Ztg.“, przytaczając uchwałę gabinetu, podkreśla zasadniczą różnicę pomiędzy tą uchwałą rządu Rzeszy, a uchwałą rządu francuskiego. Komunikat niemiecki, jak podkreśla „Vossische Ztg.“, przyjmie plan Younga jako podstawę rokowań, ostateczną jednak decyzję uzależnia od wyniku konferencji politycznej, której treść, zdaniem rządu niemieckiego, nie powinna ograniczyć się tylko do umów w sprawie ostatecznego uregulowania kwestii reparacyjnej. Dziennik oświadcza, że „nierozwiązane dotychczas zagadnienia, wynikające z wojny światowej“ oznaczają w pierwszym rzędzie sprawy opróżnienia Nadrenii i Zagłębia Saary.

która ma być odczytana na otwarciu parlamentu. Gabinet rozpatrywał również prośbę Trockiego o pozwolenie na wjazd do Anglii.

Projekt odbycia konferencji w Londynie.

Londyn. (AW). Z inicjatywy Mac Donalda, na skutek jego nalegań odbędzie się prawdopodobnie w Londynie konferencja rządów. Rząd angielski specjalny nacisk wywiera w kierunku odbycia tej konferencji w Londynie, a nie w żadnym innem państwie europejskiem. Przedewszystkiem jednak kładzie na tę konferencję wielki nacisk rząd francuski, który pragnie podobno, by konferencja odbyła się w końcu lipca rb.

Zmierzch komunizmu w Europie.

W pierwszych latach po wojnie światowej komunisci wygrywali na swoją korzyść niezadowolone mas robotniczych Europy, obiecując złote góry, o ile tylko wybuchnie rewolucja na całym świecie i zniszczony zostanie kapitalizm. Obietnice te przeciągnęły na ich stronę nieświadomych robotników, młodzież, a w niektórych krajach także kobiety. Ci wszyscy, którzy dali się zbałamucić rosyjską agitacją przez długie lata wierzyli, że istotnie dojdzie do rewolucji światowej, że lada chwila wojska sowieckie wyruszą na podbój świata i zaprowadzą wszędzie raj.

Z czasem jednak przyszło rozczarowanie. Okazało się mianowicie, że „błogosławione“ rządy robotniczo-włosciańskie nie są trwałe i pewne nawet w samej Rosji bolszewickiej, że ludność włosciańska podnosi tam ustawicznie bunt i znajduje poparcie wśród robotników. Komisarze moskiewscy zmuszeni są wysyłać wyprawy karne przeciw chłopom i robotnikom, przyznając tem samem, że w Rosji więcej jest niezadowolonych, aniżeli zwolenników komunizmu. Cały świat przekonał się wkońcu, że rządy komisarzy w Rosji oparte są jedynie tylko na gwałtach, dokonywanych na spokojnej ludności. Po dziś dzień panowie zasiadający na carskim Kremlu posługują się terorem, skoro tylko ludność zgnębiona bezrobociem zaczyna szemrać.

Nic dziwnego, że w takiej atmosferze pomiędzy wodzami rosyjskiego bolszewizmu powstała walka o władzę, kłótnie i spory. W ostatnich latach władzę chwycił w swe żelazne ręce Stalin. Kiedy zaczęli przeciw niemu występować inni „zasłużeni dla rewolucji“ działacze kazał ich prosto aresztować. W więzieniach, czy na wygnaniu znaleźli się wkrótce Zinowiew, Trocki, Radek i wielu innych. Do więzienia idzie każdy, który ośmiela się mieć inne zdania, aniżeli czerwony car Stalin. Otrzymuje wolność, jeśli uderzy się w pierś i przyzna, że zbłądził.

Te ostre zarządzenia Stalina nie na wiele się jednak przydały. Sowiety w dalszym ciągu znajdują się w trudnościach gospodarczych. W Moskwie przed piekarniami stoją dziś — w 10 lat po wojnie światowej — długie ogonki i robotnicy godzinami wyczekują na swą kolejke, byle móc kupić za tańszą cenę trochę maki czy chleba. Sowiety musiały wprowadzić znów sprzedaż produktów na kartki, obawiając się klęski głodowej. Tak wygląda raj bolszewicki...

Przestał on wkońcu zachwycać radykalnie usposobionych robotników Zachodniej Europy. Liczebnie silne europejskie organizacje komunistyczne przeczekały się tak poważnie w ostatnich latach, że w Moskwie krzyczą na alarm. Urzędowa statystyka Kominternu (Międzynarodówki Komunistycznej) za r. 1928 stwierdza, że w Europie Zachodniej jest już tylko 375

tys. zdecydowanych komunistów, czyli, że na 100 zorganizowanych robotników przypada zaledwie 6 komunistów. Te miliony, którymi się szczycili bolszewicy i przy których pomocy mieli przeprowadzić rewolucję we Francji, Anglii, Włoszech i Niemczech odeszły bezpowrotnie... Klęska na całej linii.

W dodatku, istniejące partie komunistyczne w rozmaitych krajach europejskich są rozbite. W każdej niemal powstała grupa, która z nienawiścią odnosi się do Moskwy i nie stosuje się do jej zarządzeń. W Niemczech są to zwolennicy Trockiego oraz grupa Brandlera, zbliżona do niezależnych socjalistów. — Lecz wróćmy do urzędowej statystyki Kominternu: Dowiadujemy się z niej, że w r. 1928 było w Danii już tylko 1.400 komunistów, w Belgii 1.500, w Anglii 9 tys., w Austrii 10 tys., w Szwecji 15 tys., we Francji 50 ty., w Niemczech 124 tysiące. W porównaniu z cyframi z lat ubiegłych mamy tu kilkakrotne nieraz zmniejszenie liczby zorganizowanych komunistów.

Cyfry powyższe stwierdzają dalej, że mimo kosztownej propagandy nie udało się Moskwie wprowadzić zamechu do angielskiego ruchu robotniczego. Komintern naliczył tam zaledwie 9 tys. swych zwolenników. W Niemczech również zaznacza się upadek wpływów moskiewskich. Podczas wyborów na Prezydenta Rzeszy z Hindenburgiem konkurował komunistą Thälmann. Zebrał on wówczas więcej głosów, aniżeli 124 tys. — W dodatku została rozwiązana niedawno bojówka „Rotfront“, na którą Moskwa łożyła ogromne sumy, spodziewając się, że wywrze ona nacisk na rząd Rzeszy, gdyby zechciał porozumieć się z Anglią i osłabić znaczenie traktatu przyjaźni niemiecko-sowieckiego. Stąd ataki prasy sowieckiej na ministra Grzesińskiego i niemiecką socjaldemokrację, które omal nie doprowadziły do zatargu dyplomatycznego.

Jak widzimy, ruch komunistyczny w Europie niema już dziś i nie może mieć tego znaczenia, co dawniej. Doprowadza to do rozpacz przywódców Kominternu, którzy przez szereg lat utrzymywali całkowicie organizacje komunistyczne w poszczególnych krajach, płacąc ich urzędnikom ministerjalne pensje, drukując dziesiątki gazet i pism. Równocześnie też lud rosyjski przekonał się, że ściągane zeń olbrzymie podatki idą na marne. Położenie panów rządzących na Kremlu staje się coraz przykrejsze. Nie mogą oni liczyć ani na pomocy Europy kapitalistycznej, ani robotniczej i jeżeli chcą utrzymać władzę w swych rękach, muszą się ugiąć przed smutną rzeczywistością. Państwa kapitalistyczne udziela Rosji pomocy tylko pod warunkiem, że Moskwa przestanie prowadzić agitację bolszewicką zagranicą. Ten warunek komisarze moskiewscy będą musieli przedzej czy później wypełnić.

Pierwszy wyjazd Papieża odroczony.

Wiedeń. (PAT). Dzienniki donoszą, że pierwsza wycieczka Papieża, wyznaczona na dzień 24 bm. z okazji uroczystości św. Jana, została ponownie odroczona. Po raz pierwszy opuści Papież prawdopodobnie Watykan dopiero w październiku. W międzyczasie nastąpi wręczenie pisma, uwierzytelniającego nuncjusza, królowi włoskiemu, jak również ustalenie ceremoniału o wizycie króla u Papieża.

Gabinet angielski radzi.

Londyn. (PAT). Agencja Reutersa podaje, że na posiedzeniu gabinetu angielskiego przeprowadzona została dyskusja nad projektem mowy tronowej,

Przegląd polityczny

O mandaty polskie do sejmiku pruskiego.

Zaraz po wyborach do parlamentu niemieckiego i sejmiku pruskiego w maju 1928 r. Polacy w Niemczech, którzy nie otrzymali żadnego mandatu, zwrócili się do rządu pruskiego z zażaleniem na postanowienia pruskiej ordynacji wyborczej, sprzecznej z konstytucją. Dzięki tej ordynacji bowiem polskie głosy w liczbie 72.112, nie zostały w odpowiedniej mierze uwzględnione.

Rząd pruski zażalenia Polaków nie uwzględnił. W podobnym położeniu znalazły się także inne mniejsze stronnictwa w Prusach. Zwrócili się one zatem do Trybunału Rzeszy w Lipsku, który decyzją z 22 marca b. r. uznał słusność zażalenia. Opierając się na tem orzeczeniu, Polacy zwrócili się ponownie do rządu pruskiego z żądaniem przyznania im dwóch mandatów. O ileby rząd pruski nie chciał także tego żądania uwzględnić, Polacy zaskarżają tę odmowę do Trybunału Rzeszy.

Wobec tej sytuacji należy oczekiwać, że dwóch Polaków zasiądzie w sejmie pruskim.

Jak postępują „niekulturalni” Polacy.

Prasa niemiecka, zwłaszcza tej kategorii, która uważa się za spadkobiercę wielkich ideałów kulturalnych i narodowych, przy każdej sposobności wyraża się lekceważąco o kulturze polskiej i kulturalności Polaków. Braku kultury w Polsce przeciwstawia wysoki poziom Niemców.

W tych dniach opuszczał Warszawę jeden z korespondentów pism niemieckich, Baum, udając się do Moskwy na nowe stanowisko. Na jego cześć wydał pożegnalny obiad naczelnik wydziału prasowego ministerstwa spraw zagranicznych. Wśród gości był poseł niemiecki, Rauscher, członek klubu prasy zagranicznej, przedstawiciel polskich organizacji dziennikarskich i władz. Gospodarz wygłosił ciepłe przemówienie, w którym podkreślił, iż red. Baum w swej działalności korespondenta kierował się zasadami prawdziwej odpowiedzialności zawodowej i politycznej i doniosłej roli prasy w ustaleniu stosunków sąsiedzkich między narodami.

Polacy z pewnością nie mają specjalnych obowiązków wdzięczności wobec p. Bauma, który nigdy nie zapominał, że jest Niemcem, a w czasie okupacji był zatrudniony w cenzurze niemieckiej, która dała się prasie polskiej dostatecznie we znaki. Mimo to uważano za prosty obowiązek kultu-

ralny, pożegnać uroczystie długoletniego gościa.

Tak postępują Polacy, chociaż podobno stoją znacznie niżej pod względem kulturalnym od bohaterów, którzy swe bohaterstwo okazali w walce z artystami i ciągle swą wyższość kulturalną objawiają piórem „także” redaktora Knaacka!

Woldemaras przypomina o sobie.

Jakiś czas cicho było o Woldemarasie. Jego dawniejsze buńczuczne wystąpienia przeciwko Polsce ustały. Widocznie wskutek zamachu stracił ochotę do zbyt ostrego występowania. Ale milczenie dyktatora Litwy było mu widocznie zbyt uciążliwe. Wierząc, że znowu wystąpi z mównicą, pełną zwykłych swych ataków na Polskę, Mianowicie na kongresie swego stronnictwa tautiników wygłosił przemówienie, w którym wyraził zadowolenie z powodu dojścia do władzy Macdonalda. Polska — zdaniem Woldemarasa — popierana była przez Francję i rząd Baldwin, obecnie zaś poparcie to utraci. Litwa musi bezwarunkowo odebrać Polskę. Wilno, jednakże osiągnie to stopniowo. Woldemaras oskarża Polskę o zamiary aneksyjne wobec Litwy i zarzuca jej organizowanie ostatnich aktów terrorystycznych, rzekomo celem obalenia jego rządu i ustanowienia rządu powołanego swoim planem. Woldemaras zapowiedział obszerne memorandum do Ligi Narodów ze skargami na Polskę.

Dopóki Wilno należy do Polski, nie może być mowy o stosunkach z Polską, ani też o konsolidacji pokoju w tej części Europy.

O stosunkach Litwy z Niemcami — oświadczył Woldemaras — że kształtują się one pomyślnie i że po uregulowaniu spraw gospodarczych, współpraca polityczna niemiecko-litewska będzie bardziej ścisła.

O wizycie Stresemanna w Paryżu.

Prasa niemiecka omawia obszernie wizytę ministra Stresemanna w Paryżu. Nacjonalistyczny „Lokal Anzeiger” ostrzega przed przywiązaniem zbyt wielkiego znaczenia do spotkania między ministrem Stresemannem, Briandem i Poincarem.

Dziennik przytacza informacje z kół rządowych, że przy obecnym spotkaniu równie mało można mówić o istotnych rokowaniach, jak i podczas obrad madryckich. Każda decyzja bowiem, co do kwestii politycznych między Niemcami a aliantami zależy od porozumienia między wszystkimi pań-

stwami, sygnatarjuszami uchwał genewskich.

Również inne dzienniki nie są tą wizytą zbyt zachwycone, zwłaszcza od chwili, gdy prasa francuska zaczęła występować przeciwko opróżnieniu Nadrenji bez żadnych zastrzeżeń. Domaga się ona na wszelki wypadek zaprowadzenia kontroli w postaci tak zwanej komisji ustalającej i pojednawczej. Zadaniem tej komisji byłoby stwierdzanie, czy Niemcy w jakiś ukryty sposób nie prowadzą na zneutralizowanym terenie tajnych zbrojeń i rozstrzyganie ewentualnych zażaleń w tym kierunku.

Te żądania nie są na ręce Niemcom, którzy sądzą, że z chwilą opuszczenia Nadrenji przez wojska okupacyjne, będą jej nieograniczonymi panami i będą mogli robić, co będą chcieli. Dzienniki niemieckie zapowiadają też, że trudne będą rokowania na ten temat, które mają się odbywać albo w Baden-Baden, albo w Londynie. W jakim stopniu sprawa ta była poruszana teraz w Paryżu, niewiadomo. Prawdopodobnie omawiano tylko termin konferencji, a nie sprawy, którymi będzie się zajmowała.

Pogrom żydów.

„Komunist” donosi, że w okolicy Żytomierza robotnicy hut w Marianówce urządzili pogrom żydów. Tłum robotników napał na żydów i krwawo ich zmasakrował. M. in. ciężkie obrażenia odnieśli trzej wyżsi urzędnicy zarządu hut. Kiedy milicja sowiecka chciała przywrócić porządek i bronić żydów przed pogromem — tłum rozbroił milicjantów, krzycząc: „wybijemy żydów i wszystkich tych, którzy ich bronią”. Dopiero wstąpił do Żytomierza oddział GPU przywrócił porządek i zaarrestował kilkunastu robotników.

Nowa konferencja.

Na porządku dziennym dyskusji politycznej jest obecnie sprawa konferencji, która okazała się konieczną w związku z nowym uregulowaniem odškodowań wojennych. Z tem bowiem związana jest sprawa opróżnienia Nadrenji.

Jak wiadomo, swego czasu Francja oświadczyła, że celem okupacji Nadrenji jest gwarancja zapłaty odszkodowań przez Niemcy. Gwarancją militarną przestała ona być z chwilą podpisania przez Niemcy układu w Locarno i wyrzeczenia się raz na zawsze Alzacji.

Opierając się na tem oświadczeniu, Niemcy żądają obecnie natychmiastowego opróżnienia Nadrenji, skoro mocarstwa zgodziły się na plan spłat, opracowany przez rzeczoznawców. W swem żądaniu stali się oni natarczywi od chwili objęcia rządów w Anglii przez socialistów, którzy w progra-

mie swym mają jako jeden z naczelnych punktów opróżnienie Nadrenji.

Ze strony narodowych kół francuskich podnoszą się głosy ostrzegawcze przeciwko uwzględnieniu żądań niemieckich. Zwracają one na to uwagę, że na terenie, na którym według traktatu wersalskiego nie wolno Niemcom utrzymywać wojska, ustanowiona powinna być kontrola przynajmniej do r. 1934, która czuwałaby nad wypełnieniem tego warunku. Nad temi sprawami będą musiały toczyć się narady. Termin konferencji tej będzie niezawodnie omówiony z Briandem teraz podczas bytności Stresemanna w Paryżu. W konferencji, która prawdopodobnie odbędzie się dopiero w początkach sierpnia, weźmie udział Macdonald.

Rady Włochów dla Macdonalda.

Z powodu artykułu Macdonalda, w którym premier angielski omawia sprawę mniejszościową zachodziło prawdopodobieństwo, że państwa, które krytykował Macdonald za ich politykę mniejszościową, przedsięwzięły kroki dyplomatyczne w Londynie. Między temi państwami były też wymienione Włochy. Obecnie dziennik „Corriere della Sera” donosi na podstawie informacji ze sfer miarodajnych, że rząd włoski nie zamierza interwelować Anglii. Według oświadczenia Macdonalda artykuł ten był bowiem pisany jeszcze zanim został premierem. Było to więc zdanie człowieka prywatnego, a co myślał Macdonald jako człowiek prywatny, to jest obojętne. Dla postępowania Włoch miarodajne jest to, co myśli premier angielski.

Pomimo tego „Corriere della Sera” skierowuje pod adresem Macdonalda radę, aby teraz, skoro został premierem, przestudjował dokładnie zagadnienie mniejszościowe i zrewidował swój pogląd, który miał dawniej. Zwłaszcza co do stosunku Włoch do mniejszości powinien Macdonald nauczyć się, że we Włoszech nie istnieją żadne mniejszości, lecz nikt obcojęzyczne plemiona nadgraniczne, które znajdują się na drodze do szybkiej i pokojowej asymilacji.

Czy pogląd Włochów na pojęcie mniejszości, nie jest zbyt... śmiały?

Primo de Rivera chce znieść dyktaturę

Dziennik budapeszteński „Az Est” ogłasza wywiad swego madryckiego korespondenta z generałem Primo de Riverą, w którym premier hiszpański oświadczył, że zamierza złożyć stopniowo swoją dyktaturę i że uważa obecny nastrój za przejściowy.

W najbliższym czasie zostanie przedstawiony zgromadzeniu narodowemu projekt nowej konstytucji, który będzie uchwalony przed wrześniem 1930 roku.

Roznawszechniajcie naszą gazetę!

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

(42)

—o—

(Ciąg dalszy).

Dzisiaj, prawdopodobnie pod wpływem szampańskiego wina, przygasła tęsknota, jakby wypędzona przez beztroską wesołość. Wszystko przedstawiało się jej w różowych barwach, nawet zbyt wyraźny i swobodny flirt pani Rity z von Helmstroemem nie raził jej zupełnie.

— Czemu pan tak na mnie patrzy? — odezwała się do Chełmeckiego, który już od chwili obserwował ją uważnie.

— Ach, razi to panią! więc przestane.

— Nie powiedziałam tego. Proszę nie udawać zbyt wrażliwego.

— Więc patrz, bo pani tak bardzo jest piękna i tak mi żal...

— Czego?

— Że taki skarb jest zarazem blisko i daleko.

— Co pan przez to rozumie?

— Czyż mam pani tłumaczyć, kto jest tym skarbem? Czy mam opowiadać o głębokim smutku, z którego prawie nie wychodzę od pewnego czasu na myśl, że wymarzone szczęście jest dla mnie nieosiągalne?

— Proszę nie mówić. Mnie nie wolno tego słuchać. Żal mi pana bardzo, ale...

— Nie powiem już nic więcej, boby się pani dowiedziała, że za najwyższe szczęście uważałbym możliwość przytulenia do siebie najcudniejszego stworzenia...

— Nie, nie! Proszę przestać. Albo... niech pan mówi dalej. Tak gorące są pańskie słowa... tak dziwnie oszałamiają...

Wyciągnął do niej ramiona a ona podała mu obie dłonie.

— Niech pan patrzy na mnie, jak przedtem. Pała mi pańskie żrenice, ale mi dobrze...

Przycisnął dłonie pani Marysi do rozpalonych ust i okrywał je kolejno pocałunkami.

— Tak mi się w głowie kręci... — szeptała, pochylając się ku niemu.

Nie zauważyła, że pani Rita wysunęła się nieznacznie z pokoju, kiwając głową na von Helmstroema, który też wnet po niej wyszedł.

Chełmecki przysunął swe krzesło do krzesła pani Marysi. Jej pochylona główka znalazła się blisko jego ust. Odurzający zapach czarnych, jedwabistych włosów szedł mu do głowy i, nie panując więcej nad sobą, zanurzył twarz w bujne loki śpiewaczki.

A głowa pani Marysi obsuwała się powoli coraz niżej, aż opadła na piersi Chełmeckiego. Puścił jej dłonie i ujął tę ciemną głowinę, usiłując odwrócić w górę jej twarz. Jakiś bezwład ogarnął panią Marysię. Bezwolnie poddała się delikatnym pieścizom jego palców, a gdy zbliżył swe usta, nie zdolała się obronić przed pocałunkiem. Wyobrażała sobie w tej chwili, że to Aleks ją całuje. Zamro-

czenie szampanem było tak silne, że w dziwnym rozmarzeniu ujęła oburącz głowę Chełmeckiego i przytrzymała, jakby nie chcąc, żeby oderwał swe usta od jej warg.

— Aleks, mój Aleks! — szeptała.

Chełmecki drgnął i zrobił ruch, jak gdyby chciał się od niej oderwać. W tej chwili drzwi otworzyły się i na progu stanęła pani Rita, trzymająca pod ramieniem von Helmstroema.

— Ach, przeszkodziłam państwu, jak widzę! — zawołała po francusku.

Pani Marysia oprzytomniała. Spojrzała na pochyloną nad nią twarz Chełmeckiego i krzyknęła głośno, puszczając jego głowę. Natychmiast usiadła prosto na krześle, poprawiając machinalnie włosy. Błada była i widocznie bardzo poruszona, co można było poznawać po nerwowych ruchach rąk. Z oczu płynęły ciche łzy wstydu. Powoli łkanie zaczęło wstrząsać jej piersiami, rosnąc w szloch beznadziejny.

— Co pani jest? — zakrzyknęła Rita. — Niechże pani nie będzie dzieckiem i nie robi dramatu z takiego drobiazgu.

Pani Marysia nie przestawała łkać. Ocierała chusteczką łzy i wciskała ją w usta, chcąc stłumić płacz, lecz tylko rozżalała się coraz więcej. Wydawało się jej, że całą swoją czystą miłość do Zawiejskiego zbrukała nieopatrznie. Widziała swą winę w spotęgowanych rozmiarach i mówiła sobie w duszy, że postąpiła niegodnie. Szczęście swoje uważała teraz za złamane, bo jakżeby mogła spojrzeć Aleksowi w oczy po takim postępku! (C. d. n.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela

23

czerwca

Niedziela, piąta po Zielon. Świątkach.

Św. Agrypiny, panny i męczenniczki.

Św. Jana, kapłana.

SŁOW.: WANDA.

Ten nie zasługuje na pociechę w godzinę śmierci, kto w życiu nigdy nie pamiętał o tem, że kiedyś umrzeć musi. (Słowa św. Cypriana.)

Zdania: Ile dusza się wzruszy, tyle Boga wzruszy, o ile dusza w Bogu, o tyle Bóg w duszy.

W śliczny welon cnoty stroi się obluda. Antoni Malczewski.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godz. 3.35, zach. o godz. 19.57. — Księżyc wsch. o godz. 21.33, zach. o godz. 4.04.

Długość dnia 16 godz. 22 min.

Zmiany powietrza: pięknie. Jutro: gorąco, chwilami silny wiatr.

Jutro poniedziałek, 24-go czerwca: Narodzenie św. Jana Chrzciciela. Św. Symplicjusza.

Województwo śląskie.

* **Odnaczenie wikariusza generalnego, ks. Kasperlika.** Ojciec Święty zamianował wikariusza generalnego diecezji śląskiej ks. Kasperlika w uznaniu zasług prałatem protonotariuszem Apostolskim. Księdzu protonotariuszowi przysługuje prawo do mitry i krzyża biskupiego.

* **O jarzyn z raciborskiego.** W piątek odbyła się w gmachu Województwa pod przewodnictwem wice-wojewody Żurawskiego konferencja w sprawie uregulowania wywozu jarzyn ze Śląska niemieckiego do Województwa Śląskiego, która to sprawa przewidziana jest w Konwencji Genewskiej. Ze strony niemieckiej wzięli udział: nadradca regencji opolskiej p. Wehrmeister, wicekonsul przy niemieckim konsulacie generalnym w Katowicach p. Scheja i przedstawiciel Izby Handlowo-Przemysłowej w Opolu dr. Steiner. Na konferencji osiągnięto całkowite porozumienie w sprawie wywozu jarzyn.

W jakim kierunku idzie to porozumienie i o ile ono ochroni słusznie interesy naszych hodowców jarzyn przed obcą konkurencją, nie zdołaliśmy stwierdzić.

Z Katowickiego.

Katowice. (Ruch budowlany w powiecie katowickim.) Według statystyki Starostwa katowickiego postawiono w obrębie powiatu katowickiego 26 nowych domów w następujących gminach: Kochłowice, Bielszowice, Siemianowice, Nowa Wieś i Wełnowiec. Są to domy o 6, 2 i 1 pokoju z kuchnią.

— (Zamknięcie ulic.) Dyrekcja Policji w Katowicach podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 22 i 23 czerwca 1929 r. w czasie odbywających się wyścigów konnych Policji Woj. od godz. 12-tej do 19-tej czasowo zamknięte zostaną ulica św. Barbary od parku Kościuszki do ul. Mikołowskiej i ul. Bartosza Głowackiego w Katowicach, tak dla ruchu kołowego jak i pieszego.

— (Egzaminy wstępne.) W Miejskim Gimnazjum Męskim imieniem M. Kopernika w Katowicach, Gimnazjum Matern.Przyrodnicze, egzaminy wstępne odbędą się: dnia 25-go czerwca br. do kl. IV do VIII; dnia 26 czerwca br. do kl. II—III; dnia 27 czerwca br. do kl. I. Rozpoczęcie egzaminu o godz. 8 rano.

— (Wypadek na ulicy.) Wóznicza Oskar Janta jechał zbyt szybko furmanką, przeto wjechał dyszlem do samochodu osobowego, który stał na ulicy Pocztowej w Katowicach. Dyszel zdruzgotał szybę wartości 600 zł.

— (Kasiarze rozpruli szafę pieniężną.) Nieznani złodzieje włamali się do biura firmy O. E. W. przy ulicy Marjackiej. Włamywacze rozpruli szafę pieniężną i skradli 620 zł. Na miejscu zostawili dwie butelki z tlenem oraz różne narzędzia złodziejskie. Podczas rozbijania szafy okna pozasłaniałi kocami. Nie ulega wątpliwości, że sprawcami są zawodowi kasiarze.

— (Zasadzony za dwużestwo i oszustwa.) W tych dniach odpowiadał przed sądem w Katowicach Stanisław Grajcarek. Obok niego stoją dwie kobiety. Akt oskarżenia zarzucił Grajcarowi, że ożenił się powtórnie, chociaż wiedział, że jego pierwsza żona żyje. Oprócz dwużestwa podsądny był oskarżony o oszustwa i sprzeniewierzenie. Grajcarek był agentem kupieckim i przysłał firmie zmyślone zamówienia, fałszował podpisy, by w ten sposób otrzymać towar względnie pieniądze. Podsądny był już karany domem karnym. Jego druga współoskarżona „żona“ oświadczyła, że nie wiedziała, iż wychodzi za człowieka żonatego. Sąd skazał Grajcarca na 1 rok i 3 miesiące więzienia.

Mysłowice. (Basen kąpielowy.) Staraniem burmistrza miasta Mysłowice powstaje tu wzorowo urządzona pływalia. Prace będą ukończone w ciągu dwóch tygodni i pływalia oddana do użytku ludności. Na urządzenie pływalni wybrano teren wśród lasu i łąk za centralną targowicą. Długość basenu wynosić będzie pięćset metrów, szerokość przeszło siedemdziesiąt metrów. Skocznia będzie wysoka od 1 do 10 metrów.

Szopienice w Katowickiem. (Wyłożenie list ubezpieczeniowych.) W pokoju 2 urzędu gminnego wyłożono listy składek ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie. Przegląd list dozwolony do 27 czerwca podczas godzin urzędowych.

— (Pożar z powodu zerwania się anteny.) W pewnym domu przy ulicy Bytomskiej w Mysłowicach wybuchł pożar. Jako przyczynę podano zerwanie się anteny, przyczem zerwany drut spadł na przewód kolejki elektrycznej, wywołując krótkie spięcie, gdyż drugi koniec przewodu anteny zawadził o rynnę. — Ponieważ stwierdzono, że wiele anten radiowych ma połączenie z przewodami zakładów elektrycznych, przeto administracja elektrowni miejskiej zwraca uwagę, że nieprawidłowe ustawienie anteny, zwłaszcza jeśli antena ma połączenie z przewodami elektrowni, istnieje zawsze niebezpieczeństwo wybuchu pożaru, nawet utraty życia przez porażenie prądem elektrycznym. Właściciele radioodbiorników powinni przeto usunąć przewód antenowy od przewodu zakładu elektrycznego.

— (Samobójstwo.) Oberżysta Jan Maciosek z Czeladzi popełnił samobójstwo przez wypicie 50 gramów kwasu karbolowego. Maciosek zmarł podczas transportu do lecznicy.

Siemianowice w Katowickiem. (Zasadzenie poszkodowanych kupców.) Przed kilku miesiącami pewien agent kupiecki poszkodował kilku kupców siemianowickich w ten sposób, że pobrane pieniądze zużył na własne potrzeby. Chodziło o kwoty w wysokości od 30 do 50 zł. Firma zażądała powtórne uiszczenia należności za dostarczony towar, ponie-

waż ów agent kupiecki nie był upoważniony do kasowania należności rachunkowych. Ponieważ kupcy odmówili, firma skierowała sprawę do sądu. Sąd dla spraw cywilnych w Krakowie skazał kupców z Siemianowic na uiszczenie zapłaty za towar, ponoszenie kosztów sądowych w wysokości 30 złotych i ponoszenie kosztów adwokackich. „Zart“ agenta kupieckiego kosztował więc każdego kupca 100 złotych. Z powyższego wynika, że nie należy płacić rachunku, jeśli wojażer nie posiada pełnomocnictwa kasowego.

— (Odebranie koncesji.) Przed kilku dniami donosiliśmy, że właścicielowi linii autobusowej Siemianowice — Katowice odebrano koncesję, wskutek czego autobusy przestały kursować. W związku z tem donosimy, że koncesję odebrano temu przedsiębiorcy dlatego, ponieważ autobusy nie były zapisane w Towarzystwie Ubezpieczeń. Z powyższego wynika, że w ciągu kilku lat ludzie powierzali się samochodom, które wbrew prawnym przepisom ubezpieczone nie były. Na szczęście nie zdarzyła się katastrofa. Bo w tym wypadku poszkodowany na zdrowiu pasażer byłby zmuszony żądać odszkodowanie od przedsiębiorcy. A wątpić należy, czy otrzymałby choćby jeden złoty.

— (Los górnik.) Zatrudniony na szybie Ficinusa rębacz Teodor Baguza został przyspany przez spadające węgle, przyczem doznał ciężkiego okaleczenia głowy. — Ciskaczowi W. Grzesikowi wózki naładowane węglem urwały dwa palce. Obydwóch robotników odstawiono do lecznicy brakkiej w Siemianowicach.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Dobry przykład.) Zarząd zjednoczonych hut Królewskiej i Laury uchwalił wysłać do Poznania celem zwiedzenia wystawy 43 robotników hutniczych, 20 robotników zatrudnionych w warsztatach, 32 z huty Laury i 12 robotników z huty wełnowieckiej. Na zwiedzenie wystawy przewidziano 3 dni, za które robotnicy otrzymają zwykły zarobek urlopowy, chociaż dni te nie będą policzone na urlop taryfowy. Oprócz tego każdy zwiedzający wystawę otrzyma 50 złotych. Wyjazd nastąpi w dwóch oddziałach pod koniec czerwca i w lipcu.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice. (Ruch budowlany.) W ciągu ubiegłego miesiąca ruch budowlany w Świętochłowicach nieco się ożywił. W maju wydano 8 pozwoleń na budowę nowych domów, 6 pozwoleń na przybudówki. Do użytku oddano dwa domy parterowe, sześć jednopiętrowych i dwupiętrową kamienicę z 23 mieszkaniami.

— (Hałdy kopalniane znówu zaludnione.) Z nastaniem lata hałdy przy kopalniach w okolicy Świętochłowic i Król. Huty służą za schroniska wielu bezdomnym. Są to ludzie bardzo biedni, przeważnie tak zwani robotnicy przygodni, którzy przechodniom zwykle nic złego nie robią. W zimie prawie wszyscy nocowali w schroniskach dla bezdomnych. Niestety w ostatnim czasie na niektórych hałdach „mieszkają“ także osobnicy niebezpieczni, bo wieczorami napadają na przechodniów. Z tego powodu są plagą dla ludności.

Hajduki Wielkie w Świętochłowickiem. (Wypadek na ulicy.) Rowerzysta Wojciech Buła został przejechany przez samochód osobowy. Winę ponosi kierownik samochodu z powodu zbyt szybkiej jazdy.

— (Okradł biedną służącą.) Z zamkniętego mieszkania służącej Jadwigi Żabot przy ulicy Szpitalnej w Hajdukach Wielkich skradziono 105 zł i 23 mk. niemieckich.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. (Zamknięcie ulicy dla ruchu kołowego.) W poniedziałek, dnia 24 czerwca rozpoczęto prace

około naprawy ulicy Miarki w Nowym Bytomiu. Z tego powodu zarządzono zamknięcie szosy Nowy Bytom — Świętochłowice dla ruchu kołowego na przeciąg czterech tygodni. Objazd szosą Nowy Bytom — Nowa Wieś — Bykowina — Świętochłowice.

Z Pszczyńskiego.

Mikołów. (Egzamina wstępne.) Wpisy do miejskiego gimnazjum żeńskiego w Mikołowie ukończono w dniu 22 czerwca. Egzamina wstępne do klasy I rozpoczynają się w poniedziałek 24 czerwca o godz. 8.15 i trwać będą do 26 czerwca włącznie. — Egzamina do klasy II—VII odbędą się dnia 26 czerwca, początek o godz. 8.15. Uczeń musi przedłożyć: 1 metrykę, 2 świadectwo szczepienia, 3 ostatnie świadectwo szkolne. Opłata wpisowa dla ucznia nowowstępującego do szkoły średniej — 3 zł. — Taksa egzaminowa kl. II—III — 10 zł.

Z Tarnogórskiego.

Tarnowskie Góry. (W sprawie braku wody.) W ostatnim czasie także mieszkańcy miasta Tarnowskich Gór żalą się na dotkliwy brak wody. Nad usunięciem tego niedomagania obradowano już na posiedzeniach rady miejskiej. — Miasto Tarnowskie Góry jest jedynym miastem śląskiego obwodu przemysłowego, które posiada własny wodociąg wydobywający wodę ze starych ganków kopalni ołowiu „Fryderyka“. Na początku 19 wieku wydobywano ołów w głębokości 40 do 50 metrów. Część wody ze starych ganków płynie jakby przez drenaż w kierunku północno-wschodnim do szybu, druga część przez ganek Redena do południowego rewiru kopalni Fryderyka. Obecnie rozpoczęto zabiegi celem zatamowania odpływu wody do południowego rewiru, a skierowania wody do szybu Fryderyka. Są trzy główne przyczyny braku wody: 1. Woda ze starych ganków nie wystarcza dla zaopatrzenia miasta w wodę, 2. wielka posucha w roku minionym, 3. potrzeba coraz większej ilości wody wskutek położenia wodociągów w starych i nowozbudowanych budynkach. Istnieje jednak pewność, że po dokonaniu zmian w podziemiach zakładu wodnego mieszkańcy Tarnowskich Gór nie będą mieli powodu żalić się na brak wody.

— (Walne zebranie związku restauratorów.) W ostatnich dniach odbyło się w Tarnowskich Górach walne zebranie nowo założonego Związku Restauratorów Polskich. Wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Juliusz Kapuściok prezes, Gawlik sekretarz, Szefer skarbnik, wszyscy z Tarnowskich Gór. Ławnicy: Fuchs z Kozłowej Góry, Strączek i Sekuła z Tarnowskich Gór. Komisja rewizyjna: Lerch z Tarnowskich Gór, Stanisławski z Nakła, Habryka z Boruszowca. Pod koniec zebrania obradowano nad przyjęciem płatnego sekretarza, któryby załatwiał sprawy członków związku.

Z Cieszyńskiego.

Bielsko-Biała. (Dziesięciolecie szkoły przemysłowej.) Na uchwalonym zebraniu Stowarzyszenia absolwentów państwowej szkoły przemysłowej w Bielsku, które odbyło się w ubiegłą sobotę, uczczono 10-lecie wprowadzenia w zakładzie języka polskiego jako wykładowego. Po walnym zebraniu odbył się raut w sali Strzelniczej.

Dziedzice w Bielskiem. (Nagły zgon.) Do kostnicy katolickiej w Dziedzicach odstawiono zwłoki Ed-

Przy braku apetytu, kwaśnem oddychaniu się, zepsutym żołądku, upośledzonym trawieniu, obstrukcji, wzdęciu kiszek, zaburzeniach przemiany materii, pokrzywce i swędzeniu skóry naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa usuwa z organizmu substancje gnilne, zatrzymujące organizm. Już dawne mistrzowie wiedzy medycznej uznali, że woda Franciszka-Józefa jest jedynym pewnym środkiem przeczyszczającym dla organizmu. Żądać w apt. i drog.

warda Neugebauera, który zmarł nagle podczas jazdy w pociągu. Neugebauer był obywatel austriackim. Przed kilku dniami został on wysłany do Warszawy w interesach pewnej austriackiej firmy lotniczej.

Mikuszowice w Bielsk. (Śmierć w topieli.) Przed kilku dniami utopił się podczas kąpieli urzędnik Banku Polskiego, Piotr Śmieszek, lat 29. Śmieszek był dobrym pływakiem, przeto istnieje przypuszczenie, że śmierć nastąpiła wskutek udaru serca.

Z całej Polski.

Sosnowiec. (Aresztowanie działacza partii socjalistycznej.) W związku z toczącym się śledztwem w sprawie aresztowanego Czumi i towarzyszy, został aresztowany jeden z wybitniejszych działaczy PPS lewicy Franciszek Pełka. Aresztowano go na polecenie sędziego śledczego Kowala w Łodzi i odstawiono do Sosnowca.

Częstochowa. (Piorun uderzył w wycieczkę szkolną.) W tych dniach wyruszyła z Rakowa wycieczka szkoły powszechnej do ruin zamku w Olsztynie z kierownikiem szkoły p. Brunonem Zajacem i ks. Strzeleckim na czele. Przed południem grupa dzieci w liczbie 70 schroniła się wobec ulewnej deszczu w grocie pod zamkiem. W chwili potem uderzył piorun w skałę, wskutek czego kontuzjowany został ciężko kierownik szkoły p. Zajac, ks. Strzelecki i trzy dziewczynki. 12 dzieci zostało ciężko porażonych.

Z dalszych stron.

Berlin. (Światowy kongres kobiet.) W stolicy republiki niemieckiej obradował w tych dniach kongres unii światowej państwowej pracy kobiet. W drugim dniu obrad kongres powziął szereg rezolucyj, z których pierwsza poleca zarządowi unii, aby przeprowadził we wszystkich państwach, które nie przyznały dotychczas prawa wyborczego kobietom, akcję za uzyskaniem tych praw. W następnej rezolucji ogłasza kongres, że obowiązkiem kobiet wszystkich krajów jest praca nad stworzeniem przyjaznych stosunków między narodami i wypowiada się za Ligę Narodów. W dziedzinie gospodarczej kongres żąda, aby wszystkie dziedziny pracy stały się dla kobiet otwartymi i aby wszystkie gałęzie wykształcenia zawodowego były dostępne dla kobiet na tych samych warunkach, jak i dla mężczyzn. W sprawie obyczajowości kongres dąży do osiągnięcia wyższego poziomu moralnego zarówno u mężczyzn, jak i kobiet. W sprawie ustawodawstwa domaga się kongres, aby kobieta zameżna miała takie same, jak mężczyzna prawo, do zatrzymania lub zmiany przynależności państwowej.

Giełda pieniężna i zbożowa.

W **Katowicach** płacono w dniu 21 czerwca: za 100 złotych 46.97 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 212.90 złotych.

W **Warszawie** płacono w dniu 21 czerwca: za 100 franków francuskich 34.80 zł, za 100 franków szwajcarskich 171.17 zł, za 100 koron czeskich 26.34 złotych.

Ceny targowe w Katowicach.

z dnia 20 czerwca 1929 r.

Masło wiejskie za 1 funt 2.80—3.20
Masło mleczarskie za jeden funt 3.30—3.50
Jaja, sztuka 0.18—0.20

Mięso.

Wieprzowina za 1 funt 1.60—1.80
Wieprzowina bez dokładki (kotlety) 2.30—2.60
Wołowina za 1 funt 1.40—1.80
Cielęcina za 1 funt 1.20—1.80
Cielęcina bez kości 2.40
Skopowina 1.60—1.80
Okrasa świeża 1.80—1.90
Okrasa wędzona 2.20
Łój 1.00—1.40

Jarzyń.

Marchew (wiązka) 0.40—1.00
Kalarepa (wiązka) 0.40—0.60
Cebula za 1 funt 0.40—0.45
Pomidory za 1 funt 4.00—5.00
Kalafior sztuka 1.50—2.50

Warszawska giełda zbożowa

w dniu 20 czerwca 1929 r.

Żyto 29—29.50, pszenica 47.50 do 48.50, mąka żytnia 70 proc. 42—43, mąka pszeniczna 70—76, osucie żytnie 18—18.50, osucie pszeniczne 19—20. Tendencja spokojna, obrót średni.

Salata, główka 0.05—0.15
Ogórki, sztuka 1.00—2.00
Kartofle za centnar (50 kg) 7.00
Kartofle za 14 funtów 1.00

Owoce.

Truskawki doborowe za 1 funt 2.40—3.00
Truskawki II gatunek za 1 funt 1.50—1.80
Jabłka doborowe za 1 f. 1.40—2.00
Czereśnie za 1 funt 1.29—2.00
Agrest za 1 funt 0.70—0.90
Śliwki II gatunek za 1 funt 1.40—1.60
Grzyby prawdziwe za 1 funt 2.00—3.00
Cytryny 2 sztuki 0.10—0.15

Drób.

Gołębie 1.50—2.00
Gołębieta 1.50
Kury 6.00—8.00
Kurczęta 1.50—3.50
Kaczki 45.0—8.00
Gęsi 4.50—10.00
Dowóz dobry, ceny niezmienione.

Ze Śląska Opolskiego

Z Bytomskiego.

W najbliższym czasie miasto **Bytom** przystępuje do budowy domów mieszkalnych. Jedną część domów, obejmujących około 80 mieszkań, stanie przy ulicy Bergstrasse, a druga część również około 80 mieszkań przy ulicy Skóry. Oprócz tego miasto planuje wybudować 90 domów państwowych, których budowa ma być jeszcze w tym roku rozpoczęta.

W czwartek bawiła w **Bytomiu** komisja szkolna pruskich ministerstw oświaty i finansów, która zwiedziła liczne szkoły miejskie i państwowe, jakoteż przeprowadziła przegląd urządzeń sportowych i socjalnych, oraz placów zabaw dla dzieci i stadionu. Wszystkie zakłady i urządzenia zadowolili wszystkich członków komisji.

Robotnik **Józef Sobota**, zamieszkały na **Rozbarku** przy ulicy Szarlejskiej, utonął przy kąpieli w jednym ze stawów w pobliżu granicy polsko-niemieckiej. Zwłoki topielca wydobyli przechodnie.

Niejaki **Jan Baron**, zamieszkały w **Miechowicach** przy ulicy Feliksa,

zamierzał przejść po rurze przerzuconej poprzez dół, 15 metrów szeroki i 7 metrów głęboki, znajdujący się w lesie w pobliżu karczmy powiatowej, t. zw. Kreisschänke. B. pośliznął się jednak i spadł do dołu, przyczem rozbił sobie skroń. Odwieziono go do lecznicy, gdzie zmarł na drugi dzień, nie odzyskawszy przytomności.

W uroczystość **Matki Boskiej Szkaplerznej** (20 lipca) wyrusza z **Mikulczyc** pielgrzymka do **Piekar Wielkich**.

We **Wrocławiu** przy kąpieli w **Odrze** utonął uczeń wyższej prymy, **Gnida z Mikulczyc**. Zwłok nieszczęśliwego dotychczas nie odnaleziono.

Z Gliwickiego.

Zatrudniony przy pracach ziemnych na placu lotniczym w **Gliwicach** robotnik **Robert P.** został przysypany ziemią. Nieszczęśliwego wydobyto z ciężkimi okaleczeniami i odwieziono do lecznicy.

Pewien młody mężczyzna, zamieszkały w **Gliwicach** przy ulicy Przysz-

wickiej został pokąsany przez psa. Mężczyzna zaniedbał ranę opatrzyć, co spowodowało zatrucie krwi. Dopiero gdy rana zaczęła mu okropnie dokuczać, udał się do lekarza, który przekazał go do szpitala, gdyż niebezpieczeństwo zagraża jego życiu.

Z Strzeleckiego.

Robotnik **Lendowski ze Strzelca** wyjechał do **Wrocławia** do badania lekarskiego. Przechodząc przez jedną z tamtejszych ruchliwych ulic, L. został pochwycony przez tramwaj i ciężko okaleczony. Nieszczęśliwy, liczący 62 lata życia, zmarł wkrótce po wypadku.

Z Opolskiego.

Na szosie pomiędzy **Pokojem i Kępami** wydarzył się ciężki wypadek samochodowy. Około północy 20-letni syn głównego nauczyciela **Wróbla z Ładzy (Salzbrunn)** jechał samochodem w towarzystwie swego wujka, 28-letniego zarządcy składów **Izydora Wróbla** i pewnego mieszkańca z **Ładzy**. W drodze wjechał nagle samochód całym pędem na drzewo przydrożne. Zderzenie było tak gwałtowne, że syn nauczyciela, siedzący przy sterze i wuj jego zostali wyrzuceni przez szybę ochronną i ciężko ranieni. Trzeci pasażer wyszedł tylko z mniejszymi obrażeniami. Okaleczonych przewieziono do **Pokoju**, gdzie W. około godz. 3 w nocy zmarł. Stan jego bratanka jest bardzo groźny; mało jest nadziei wyzdrowienia.

Podczas ostatniej burzy zabił grom murarza **Lotzwy'ego z Budkowic Starych**, zajętego suszeniem siana na łące.

Z Raciborskiego.

Proboszcz kościoła św. Jana na **Ostrogu** pod **Raciborzem**, księcio-biskupi komisarz, radca duchowny i dziekan ks. **Pfleger** obchodzi dnia 27 czerwca 40-letni jubileusz kapłaństwa.

Z Głubczyckiego.

Oberżysta **Ignacy Słowiński** w **Głubczycach** zabił w tych dniach chorego na trychiny wieprza. Mięsa nie dał zbadać, lecz zużył go na własne cele. Skutki tej lekkomyślności są straszne. Oberżysta, jego żona, oraz nauczycielka **Eugenia Subkowiak** otruli się mięsem i zmarli wśród okropnych boleści. Dalszych 11 osób walczy ze śmiercią.

Z Prudnickiego.

Proboszcz w **Białej**, ks. dr. **Sosna**, obchodzi w dniu 24 czerwca b. r. 25-letni jubileusz kapłaństwa.

Z Kluczborskiego.

Leśniczy **F.**, zamieszkały w **Skałagach**, wybrał się w tych dniach w dłuższą podróż, którą odbył na motocyklu. W przyczepce wiózł swoją żonę z półtorarocznym dzieckiem. W **Parchwicach** pod **Lignicą** najechał na motocykl samochód ciężarowy. Skutki były straszne. Żona i dziecko zostali zabici na miejscu, zaś leśniczy odniósł poważne okaleczenia.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na III. kwartał 1929 r. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a istowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit kwartalny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnolazak lub Gonic Śląski	Katowice	III kwartał 1929	9.00	1.08	10.08

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnolazak lub Gonic Śląski	Katowice	miesiąc lipiec 1929 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

SPORT.

Zapaśnik niemiecki wyzwiał polskiego zapaśnika Sztekkera.

W szeregu pism niemieckich ukazał się ostatnio list znanego zapaśnika niemieckiego, urodzonego w Ameryce, Smidta-Westergarda, wielokrotnego mistrza świata — skierowany do mistrza Polski w zapaśnictwie zawodowym Teodora Sztekkera. Smidt-Westergard zruca Sztekkerowi publicznie wyzwanie i chce mu odebrać tytuł mistrza Niemiec, który Sztekker zdobył dwukrotnie: w 1927 r. w Berlinie i 1928 r. we Wrocławiu. Wyzwanie zamieszczone w kilku dziennikach berlińskich powtórzyły także niemal wszystkie pisma niemieckie, wychodzące w Polsce.

W nadchodzącą niedzielę odbędą się następujące mecze:

O mistrzostwo Ligi.

W Warszawie: Polonia — I. F. C. Katowice.
w Łodzi: Turyści — Ruch Wielkie Hajduki.
w Poznaniu: Warta — Ł. K. S.
w Krakowie: Cracovia — Pogoń.
w Lwowie: Czarni — Garbarnia.

O mistrzostwo kl. A.

W Katowicach: KS. Pogoń — KS. Naprzód Zależe.
KS. Polacy — Kolejowy KS.
w Szopienicach: KS. Różdzeń Szopienice — KS. Diana.
w Mysłowicach: KS. 06 Mysłowice — KS. Dab.
w Świętochłowicach: KS. Śląsk — Zjednoczeni P. Sportu.
w Siemianowicach: KS. Iskra — KS. Naprzód Lipiny.
w Welnowcu: KS. Orzeł — KS. 07 Siemianowice.
w Nowym Bytomiu: KS. Pogoń — KS. Kresy.
W Małej Dąbrowce: KS. Pogoń — KS. Kresy.

O mistrzostwo B. ligi.

W Małej Dąbrowce: KS. „22” — KS. Naprzód Rydułtowy.
w Szopienicach: KS. Kościuszko — KS. Rybnik 20.
w Siemianowicach: KS. Śląsk — KS. „20” Bogucice.
w Parusowcu: KS. Silesia — KS. 09 Mysłowice.
w Bielszowicach: KS. Zgoda — KS. Chorzów.
w Tarn. Górach: KS. Śląsk — KS. Slavia Ruda.
w W. Hajdukach: KS. Ruch II. — KS. Śląsk II. Świętochłowice.
w Tarn. Górach: I. K. S. — A. K. S. II. Król. Huta.

Zawody lekkoatletyczne pomiędzy

reprezentacjami Śląska Niem. — Śląska Polskiego. W niedzielę dnia 23 czerwca odbędzie się na Stadionie w Bytomiu 5 z rzędu spotkanie lekkoatletyczne pomiędzy Śląskiem Niem. i Śląskiem Pol. Zawody te zapowiadają się bardzo ciekawie, gdyż drużyna Śląska wysłała swoją najlepszą drużynę. Program zawodów obejmuje biegi na 100, 200, 400, 800, 1500, i 5 tysięcy metrów, oraz 110 plotki sztafeta 4x100 mtr. i 4x400 mtr. Rzut: kula, dyskiem i oszczepem oraz skoki: wżwyz, wdal i o tyczce. Po zawodach lekkoatletycznych odbędą się zawody piłki nożnej pomiędzy repr. Śląska Niem. a repr. Krakowa. Zaznaczyć należy, że drużyna krakowska po raz pierwszy będzie grała w Bytomiu.

Przed meczem Schmeling — Paolino.

Dnia 27 czerwca odbędzie się w Nowym Jorku mecz bokserski pomiędzy dwoma najpoważniejszymi kandydatami do tytułu mistrza świata wszystkich kategorii Maxem Schmelingiem i „drwałem belgijskim” Paolino. Wszystkie miejsca na widowni zostały już sprzedane. Rozkupiono 7.000 miejsc po 50 dolarów (około 4505 zł.) każde, 13.972 miejsca po 25 dol., 4708 po 20 dol., 26.442 po 15 dol., 18.236 po 10 dol., 6.248 po 7 dol., i 21.442 po 5 dolarów każde (najtańsze miejsca). Za bilety wstępu manager otrzymał razem około 1.250.000 dolarów.

Program radiowy.

Niedziela, 23 czerwca 1929 r.

Katowice, fala 416.1: 10.15 Nabożeństwo z Katedry Wileńskiej. — 11.45 Wiadomości z wystawy. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Koncert. — 16.00 Odczyt religijny: Obowiązki chrześcijańskiego miłośnika. — 16.20 Odczyt: Zapewnienie świeżości mleka w porze letniej. — 16.40 Ogiętnik śląski. 17.00 Koncert z Warszawy. — 18.35 Skrzynka pocztowa. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 „Bery i bojki śląskie”. — 20.05 Słuchowisko wesołe z Poznania. — 20.30 Koncert z Krakowa. — 22.00 Komunikaty z Warszawy. — 22.45 Muzyka z Warszawy.

Warszawa, fala 1.935.3: 10.15 Nabożeństwo z Wileńska. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 15.00 Płyty gramofonowe. — 16.00 Odczyty rolnicze. — 17.00 Koncert. — 18.35 Odczyt: Macierzyństwo u owadów. — 19.00 Rozmaitości. — 19.25 Odczyt:

Rząd niemiecki przeciwny manifestacjom nacjonalistów.

Berlin. (Pat.) Skrajnie prawicowy dziennik „Deutsche Zeitung” donosi z oburzeniem, że min. spraw wewnętrznych Severing uprawniony został przez rząd Rzeszy w porozumieniu z ministrem spraw zagr. i ministrem Reichswehry do wydania odezwę rządowej na rocznicę podpisania

traktatu wersalskiego. Rząd Rzeszy w swojej uchwale postanowił, że żadnych innych manifestacji nie będzie i ma wezwać wszystkie urzędy i wszystkich urzędników do niebrania udziału w projektowanych przez czynniki nacjonalistyczne wielkich manifestacjach publicznych.

Protest przeciwko włoskim manewrom lotniczym.

Konstantynopol. (Pat.) Eskadra hydroplanów włoskich, odbywająca lot okrężny po wschodniej części morza Śródziemnego, opuszczając Bosfor, rozdzieliła się na dwie grupy, z których jedna liczyła 21 wodnopłatowców, druga zaś 14. Obie te grupy połączyły się następnie nad morzem Czarnym. W myśl traktatu lozańskie-go, żadne mocarstwo nie może wysy-

łać na morze Czarne swych sił zbrojnych w liczbie, przewyższającej siły, należące do państw nadbrzeżnych. Rosja rozporządza nad morzem Czarnym tylko dwudziestu kilku hydroplanami. W związku z tem komisja cieśnin postanowiła przedstawić sprawę Lidze Narodów. Decyzja ta zapadła jednomyślnie z wyjątkiem tylko głosu delegata Italii, który zgłosił protest.

Czy drugi Jakubowski?

Donosiliśmy przed kilku dniami, że w Niemczech wypłynął na widownię drugi wypadek skazania robotnika polskiego na śmierć, podobny do sprawy Jakubowskiego. Chodzi o obywatela polskiego, Klimka, skazanego przez sąd w Landsbergu n. W.

Jan Klimek od r. 1918 do 1919 służył w 2 p. leg. W r. 1920 wyjechał nielegalnie do Niemiec, a następnie do Francji, skąd powrócił w r. 1924 do Polski.

W r. 1925 wyjechał ponownie do Francji, za paszportem, wystawionym przez starostwo w Kielcach, a w marcu 1927 r. w konsulacie generalnym Rzplitej w Paryżu uzyskał paszport na wyjazd do Kanady.

Wkońcu r. 1928, mimo, iż jest on obywatelem polskim, na skutek interwencji Niemiec, został on w Kanadzie aresztowany i oddany do dyspo-

zycji władz niemieckich sądowych, gdzie 2-go maja 1929 r. został skazany na śmierć za zbrodnię morderstwa na osobie woźnego Gustawa Essiga, dokonanego jakoby w marcu 1922 r.

Na dowód zbrodni składają się zeznania żony Klimka, Heleny Guss oraz rzekomego współnika zbrodni Klemsteina, który natychmiast (?) po zeznaniach obciążających Klimka dostał pomieszczenia zmysłów (?) i obecnie przebywa w jednym z zakładów dla umysłowo chorych.

Spółceństwo polskie ze zrozumiałym zainteresowaniem śledzi bieg sprawy.

Z uwagi na zasądzenie na śmierć przez sąd niemiecki niewinnego Jakubowskiego należy pilnie śledzić za tokiem obecnej sprawy, prawdopodobnie również niewinnego zupełnie człowieka.

Loteria Państwowa.

(Bez gwarancji.)

Drugi dzień.

10 000 zł wygrał nr. 26735.

5000 zł wygrał nr. 39335.

2000 zł wygrał nr. 133988.

1000 zł wygrał nr. 168400.

Po 600 złotych wygrały nry.: 6100, 168832.

Po 500 zł wygrały nry.: 41117, 46438, 107833, 114503.

Po 400 zł wygrały nry.: 28787, 43445, 49770, 92990, 182183.

Po 300 zł wygrały nry.: 7710, 8469, 9394, 17117, 22806, 27462, 37730, 38272, 41132, 49789, 57513, 71023, 75688, 117058, 130184, 132098, 132613, 133241, 137535, 148910, 153826, 160690, 176847, 179044.

Po 200 zł wygrały nry.: 3260, 3738, 5188, 8588, 9149, 10412, 10761, 19169, 24457, 27352, 29293, 34643, 40788, 42034, 42817, 45526, 47179, 53096, 55379, 57830, 58196, 64216, 64306, 64674, 65217, 67718, 68590, 73337, 75839, 76430, 80359, 80942, 84509, 87805, 88631, 89436, 90668, 94445, 95323, 95323, 95426, 95807, 95990, 96070, 96593, 96624, 103668, 105375, 105482, 105636, 106093, 108521, 109386, 110711, 111155, 112634, 112676, 113085, 113700, 114176, 114286, 114929, 117006, 119733, 121487, 122954, 123380, 124216, 125219, 127476, 127795, 130046, 130292, 131054, 131088, 131947, 135791, 136291, 137735, 138403, 138431, 143515, 143804, 143852, 144964, 148852, 149330, 152293, 162370, 163122, 165237, 169984, 170700, 179170, 180159, 182807, 184591.

Sprawy towarzystw.

Król. Huta. Towarzystwo gimn. „Sokół” I urządziło zebranie we wtorek, dnia 25 czerwca o godz. 20 w sali Z. Z. P. przy ul. Marszałka Piłsudskiego nr. 3.

Teatr Polski w Katowicach.

„W Małym Domku”.

We wtorek, dnia 25 b. m. odbędzie się w Teatrze Polskim premiera sztuki T. Rittnera „W Małym Domku”, w której to sztuce jedną z głównych postaci kreować będzie znany i ceniony artysta teatru im. J. Słowackiego w Krakowie p. Marjan Jednowski. Poza tem w rolach głównych wystąpią: J. Skulska (Marja), I. Nettówna (Wanda), F. Kozłowska (Sędzina), K. Brandt (Sędzia), E. Poreda (Sielski), M. Serwiński (Jurkiewicz), St. Oskard (Kosicki), Z. Tomaszewski (Szymon). Reżyseruje p. M. Bogusławski. Dekoracje J. Gerlacha.

Teatr Polski w Król. Hucie.

We wtorek, dnia 25 b. m. o godz. 7.30 wieczór odbędzie się przedstawienie baletowe w sali Hr. Reden w Król. Hucie. Wykonane będą „Wesele na Kujawach” oraz „Divertissement baletowy”. Bilety wcześniej do nabycia w firmie Cieśliński, ul. Wolności.

Repertuar.

Niedziela, dnia 23 b. m. „Jej Tancerz” o godz. 3.30 po południu.

Niedziela, dnia 23 b. m. „Lalka”, wieczór.

Poniedziałek, dnia 24 b. m. „Noc w Wenecji”, występ Tadeusza Laskowskiego.

Wtorek, dnia 25 b. m. „W Małym Domku”, występ Marjana Jednowskiego.

Teatr Polski na prowincji.

Wtorek, dnia 25 b. m. „Wesele na Kujawach”, Król. Huta.

Harry Liedke w kino Rialto.

Gdy na filmie zapowiedziany jest występ Harry Liedkego, wiemy, że oczekuje nas wiele wrażeń miłych. Artysta ten, jak mało który, umie odzwierciedlać w sposób prosty, niewyszukany, naturalny, przeżycia ludzkie, prostymi środkami wzrusza do łez i zmusza najpoważniejszych nawet ludzi do śmiechu. Ten zdobywca serc niewieści, młodych, czy starych — ulubieniec kobiet pięknych czy brzydkich — zawsze pewny jest triumfu. A choć nieraz płała mu łos figle, to jednak zawsze zrećźnie umie wycofać się z każdej sytuacji i znaleźć się... w objęciach kobiety, do której zapłonał uczuciem.

Bo Harry Liedtke — to godny spadkobierca Don Juana, ale nie demonicznego, lecz światowca w eleganckim fraku.

Takim jest on też w filmie, który świeżo wystawił teatr Rialto p. t.: „Mezcyżni wolą blondy”. Co więcej! Śmiało można powiedzieć, że jest to jeden z najlepszych jego filmów, w którym Liedtke rozwija wszystkie swe zalety. Warto ten film zobaczyć.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Karmelki

w wielkim wyborze poleca

Fabryka A. Piasecki S. A.

Kraków.

Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą.

NERWOL

Chemika D-ra **FRANZOSA**, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) na

REUMATYZM

klucie z powodu przeziębienia, na postrzał, ischias i t. p.

ŻADAC W APTEKACH.

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka MINGOSZCZAK, Główna, Kopernika 1

Informacje i prospekty w każdej chwili na żądanie odwrotnie.

za naszą gazetę!

Godziny Kasowe od 9 do 12 i 15 do 17, w sobotę od 9 do 13.

i płaci **7% do 8%.**

przejęci ideałami narodowo-chrześcijańską stoją mocno przy sztandarze z symbolem „Bóg i Ojczyzna“.

Cennik na żądanie. Cennik na żądanie.

AUGUST MÄRZKE. Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstr. 5. Oddział 19.

Mleczarnia Gąski
pocz. Parchanie pow. Inowrocław.

Ostrzega sie przed naśladownictwami!!

Wielkie Piekary, ul. Studzienna 16.

Ostawa na koszt firmy. Za dobę
dziekczynnych.

Zadać wszędzie!

